

Åpning av svømmeanlegget Bølgen, 8. juni 2019

Ordføreren som hadde flere hatter

Hverdagsgraving før kommunevalget

Metoderapport til SKUP

Aftenposten

Journalister:

Jan Gunnar Furuly, Trond J. Strøm, Tonje Egedius, Sigurd Bjørnstad, Nina Selbo Torset, Hans Olav Torgersen (foto), Olav Olsen (foto) og Pål Vegard Hagesæther, Aftenposten.

Med takk til Eirik Wallem Fossan og Torstein Ringnes, utvikling og grafikk.

Kontaktpersoner: Jan Gunnar Furuly (jgf@aftenposten.no) og Trond J. Strøm (trond.strom@aftenposten.no)

Prosjektnavn: Ordføreren som hadde flere hatter - hverdagsgraving før kommunevalget. Aftenposten.

Publisert: 31. august - 15. september 2019

Innholdsfortegnelse:

Innledning	3
Hvordan arbeidet startet:	3
Analyser av kommunale politiske vedtak:	4
Metode	5
Bizweb	5
Enhetsregisteret i Brønnøysundregistrene	6
Eiendomsregisteret / Infotorg	6
Bruk av drone i kartleggingen:	8
Retriever / Atekst	8
Kildearbeid:	10
Etiske problemstillinger:	10
Hva fant vi?	11
Video med Slåkes inhabilitetserklæringer	11
Satt med bukten og begge endene	12
Organisasjonskartet:	13
Etterspill	13
Slik bruker du Eiendomsregisteret	15
Hva kan man søke etter?	15
Hvilke opplysninger kan vi hente ut?	16
Praktisk eksempel:	16
Sakene:	20

Innledning

I april 2019 publiserte Aftenposten Riks en artikkel om ekstrem lang behandlingstid for byggesaker i flere norske kommuner. Blant annet ble Frogn kommune trukket frem som en versting:

<https://www.aftenposten.no/bolig/i/g7dVdJ/byggesaken-kan-ta-flere-aar-aa-behandle-vi-faar-i-ke-vite-noe-det-stopper-helt-opp>

Etter at denne saken ble publisert, fikk vi inn flere tips om forhold i Frogn kommune. Et konkret tips gikk på at det har vært stort gjennomtrekk av saksbehandlere for byggesaker i Frogn kommune, og at vi burde se nærmere på ordføreren og hans familie.

Den daværende ordføreren hadde bygget seg opp som en av de største eiendomsutviklerne i kommunen, en virksomhet som hans nære familie nå sto for den daglige driften av.

Slåke-familien sto bak et stort antall bedrifter som var involvert i boligutvikling i kommunen, og salgsvolumet i Slåkes periode som ordfører var enormt. Samtidig hadde han bedryret overfor kommunestyre og lokalpresse at han "hadde solgt seg ut av familievirksomheten" eller at han "kun eide en liten 10 prosents andel" av familiebedriften O. H. Slåke Invest.

Våre undersøkelser skulle etter hvert vise at dette ikke var en riktig fremstilling, og at ordføreren hadde mye mer makt og posisjon i familieselskapene enn han selv ga uttrykk for offentlig.

Odd Haktor Slåke var ifølge en artikkel TV 2 publiserte i 2017 [Norges sjette rikeste toppolitiker](#).

På en oversikt fra [NRK i juni 2019](#) var han den fjerde rikeste ordføreren i landet, basert på ligningstall fra 2017.

Han og de tre sønnene hadde dette året en samlet ligningsformue på nær 130 millioner kroner, viste vår research.

Hvordan arbeidet startet:

Etter at den innledende researchen var over, ble det bestemt at vi skulle lage en "hverdagsgravesak" om en ordfører som hadde flere hatter i Frogn kommune. Det er det mange ordførere som har, og i Drøbak var Slåkes næringsinteresser blitt noe mange snakket om, men få turte å ytre seg om offentlig. Vi syntes det var interessant å sette søkelys på inhabilitet i kommuneledelsen i forkant av kommune- og fylkestingsvalget høsten 2019.

De sentrale hypotesene var:

- I hvilken grad hadde ordfører Odd Haktor Slåke fulgt de kommunale retningslinjene om habilitet ved behandling av byggesaker som gjaldt familiens bedrifter?

- Hvor ofte hadde han meldt seg inhabil fordi han eller nær familie hadde næringsinteresser i sakene?
- Kunne det være slik at han påvirket sine partifeller og andre partier i Frogn uformelt eller i det skjulte, slik at byggesaksbehandling gikk familiens vei?
- Hvor mye hadde familien Slåke omsatt eiendomsprosjekter for i hans ordførerperiode? Vi ønsket å følge pengene og kartlegge alle eiendommer, familiens selskaper og all omsetning av disse før og under ordførerperioden, og hvor disse verdiene endte opp i familieselskapsstrukturen.
- Var det riktig at Slåke var "helt ute av" familiebedriftene, og at han kun hadde en beskjedne eierpost, slik han selv bedyret overfor lokalpressen?
- Hvem var de viktige forretningspartnerne for familien Slåke, og hvilken makt hadde de i politikk, byråkrati og det lokale eiendomsmarkedet?
- Var det andre lokalpolitikere som fikk fordeler i byggesaksbehandlingen fordi de støttet familien Slåke?
- Vi fikk tidlig tips om at Venstres ordførerkandidat samarbeidet tett med familien Slåke, som deres arkitekt på flere prosjekter. Hvilken innvirkning hadde det?

Analysen av kommunale politiske vedtak:

Det var sentralt for oss å finne ut i hvilken grad Odd Haktor Slåke hadde deltatt i politisk behandling av saker som angikk familieselskapenes boligutviklingsprosjekter.

I likhet med de fleste andre kommuner i Norge har Frogn kommune en nettside som gir svært god oversikt og dokumentasjon av politisk behandling av saker.

Siden med oversiktene over politisk behandling i kommunestyret finnes her (dette eksempelet viser innkalling, saksdokumenter og referater for 2016):

<https://www.frogn.kommune.no/enheter/personal-organisasjon-og-politikk/styre-rad-og-utvalg/#se:utvalg/utvalgId:204110/velgar:2016>

Ved å velge år og datoer i en oversiktlig meny, kan man laste ned alt det man trenger av info.

Ved å lese og analysere alle referater fra kommunestyremøtene i Slåkes ordførerperiode fra høsten 2015 til høsten 2019, fikk vi oversikt over både hvilke saker han aktivt hadde stemt over og hvilke saker han hadde meldt seg inhabil i.

Vi kartla også hvilke andre kommunestyrerepresentanter som hadde meldt seg inhabil i saker og hva disse sakene gjaldt. Disse funnene ble lagt inn i regneark slik at det ble lett å holde oversikt og gjøre sammenligninger.

Slik ble forekomstene av inhabilitet plottet inn i Excel for analyse:

A	B
1	Kommunestyremøter i Frogn 2015-2019:
2	Dato Inhabilitet
3	09.11.2015 Ordfører Haktor Slåke tok opp spørsmålet om egen habilitet i saken. Slåke fratradte og vararepresentant Jan-Erik Thorstensen (H) tiltrådte. Kommunestyret kom enstemmig frem
4	07.12.2015 Astrid Halmøy (H) tok opp spørsmålet om egen habilitet vedrørende behandlingen av sak 199-202. Halmøy er medeier i selskap som driver skjenkestedet Drøbak Fiskerøkeri AS. Hun eie
5	14.12.2015 Nei
6	15.02.2016 Korrupsjonssaken i Drammen: Rådmannen orienterte om at den kvinnelige saksbehandleren som er siktet for grov korrupsjon i Drammen kommune har arbeidet i Frogn tidligere
7	14.03.2016 Astrid Halmøy (ikke på sak 38, 39 og 40).
8	02.05.2016 Odd Haktor Slåke – ordfører (fratradte under behandlingen av sak 51). Ordfører Odd Haktor Slåke tok opp spørsmålet om egen habilitet. Selskapet Slåke Invest har forretningsforbindel
9	09.05.2016
10	20.06.2016 Gunn Heidi Iversen (ikke på deler av sak 77/16), Astrid Halmøy (ikke til sak 95/16),
11	19.09.2016 Odd Haktor Slåke (ikke i sak 114 og 117), KS-114/16 2.gangsbehandling - Gnr 20 bnr 16 og del av bnr 1 - Detaljregulering- Haneborgenga: Ordfører, Odd Haktor Slåke, tok opp spørsmålet
12	31.10.2016 Eva Anderssen (fratradte under behandlingen av sak 127), Astrid Halmøy (fratradte under behandlingen av sak 134 og 141), Line Stokholm tok opp spørsmålet om egen habilitet. Arkitek
13	05.12.2016 Stein Erik Halck (ikke til sak 150/16), Astrid Halmøy (ikke til sak 152/16)
14	12.12.2016
15	13.02.2017 Odd Haktor Slåke (ordfører) – fratradte møtet under behandling av sakene 3/17, 15/17, 31/17 og 33/17 hhv: Klagebehandling - Detaljregulering Haneborgenga, Skiltplan Byggmax Holtb
16	06.03.2017 Odd Haktor Slåke ordfører (ikke til sak 34/17), Ståle Jensen (ikke til sak 35/17 og 26/17), Line Stokholm (ikke til sak 34/17), Ordfører Odd Haktor Slåke (H) tok opp spørsmål om egen hat
17	03.04.2017
18	27.05.2017 Odd Haktor Slåke, ordfører (deltok ikke i behandlingen av sak 73/17): 2.gangsbehandling - Reguleringplan Vesthøyen fra Skovøien til Ordalen i Frogn

På samme måte ble saksbehandlingen av byggesaker gjennomgått med bakgrunn i sakspapirer og referater fra Hovedutvalget for miljø-, plan- og byggesaker:

<https://www.frogn.kommune.no/enheter/personal-organisasjon-og-politikk/styre-rad-og-utvalg/#se:utvalg/utvalgId:204174>

Metode

Vi måtte kartlegge Slåke-familiens bedriftsstruktur og økonomi. Vi brukte disse verktøyene:

- Tall fra ligningen for årene 1995 til 2018
- Visma Bizweb, et verktøy for næringslivsinformasjon og -nyheter
- Brønnøysundregistrene
- Retriever Atekst, nyhetsarkiv for norske medier
- Eiendomsregisteret / Infotorg

Ligningstallene viste at Odd Haktor Slåke og hans tre sønner hadde en ligningsformue på godt nær 130 millioner kroner i 2018. Formuen hadde også økt markant i løpet av årene Slåke hadde vært ordfører. Som kjent er ligningsformuen vanligvis langt lavere enn en persons reelle formue, grunnet diverse fratrekk, og ikke minst at ligningsverdien av eiendom ligger langt under markedsverdi. Dette viste at Odd Haktor Slåke hadde hatt betydelige næringsinteresser i sin periode som ordfører.

Bizweb

Søkeverktøyet BizSearch er en del av Visma Bizweb. Det er et verktøy som kobler informasjon fra Enhetsregisteret i Brønnøysundregistrene med data fra teleoperatører og nettet. BizSearch er et veldig hendig verktøy for å få oversikt over personers roller i bedrifter, og nettverk.

BizSearch gir raskt oversikt over hvilke roller i næringslivet en person har - og har hatt. Vi søkte opp alle personer i familien. Søkeresultater for hver enkelt person ble lagret i en søkbar mappe som PDFer.

Etterpå søkte vi opp informasjonen om alle selskapene, og lagret denne i en separat mappe. Informasjon om selskap, eiere, eierandeler, organisasjonsnummer og roller organiserte vi i et regneark:

- En samlet oversikt over organisasjonene som viste alle selskaper, med detaljert informasjon om eierskap og roller.

Selskap	Eier	Andel Slåke	Orgnr	Personer
Drøbak Næringspark AS	Concens AS (NEDLAGT) 30 %	33,33%	990096546	Richard Slåke, daglig leder. Odd Bjørn Engesæth, styreleder. Bjørn Erlend Dæhlie, styremedlem
Drøbak Næringspark AS	Omsstilling AS 3 %	33,33%	990096546	Richard Slåke, daglig leder. Odd Bjørn Engesæth, styreleder. Bjørn Erlend Dæhlie, styremedlem
Drøbak Rørleggjerservice AS	O H Slåke Holding AS 55 %	100,00%	845705712	Robert Slåke, daglig leder, styremedlem. Knut Sæue Slåke, styreleder. Haktor Slåke, styremedlem.
Drøbak Rørleggjerservice AS	KKS Holding AS 45 %	100,00%	845705712	Robert Slåke, daglig leder, styremedlem. Knut Sæue Slåke, styreleder. Haktor Slåke, styremedlem.
DS Follo AS	O H Slåke Invest AS 50 %	50,00%	919582103	Richard Slåke, kontaktperson og styremedlem. Dante Jan Herman Plavnik, styremedlem
DS Follo AS	Drøbak Invest AS 50 %	50,00%	919582103	Richard Slåke, kontaktperson og styremedlem. Dante Jan Herman Plavnik, styremedlem
Dyrøkke AS	O H Slåke Invest AS 25 %	25,00%	911967340	Richard Slåke: Styremedlem og kontaktperson. Lasse Høyem, styremedlem. Odd Bjørn Engesæth, styreleder
Dyrøkke AS	Solberg Gruppen AS 25 %	25,00%	911967340	Richard Slåke: Styremedlem og kontaktperson. Lasse Høyem, styremedlem. Odd Bjørn Engesæth, styreleder
Dyrøkke AS	Teper AS 25 %	25,00%	911967340	Richard Slåke: Styremedlem og kontaktperson. Lasse Høyem, styremedlem. Odd Bjørn Engesæth, styreleder
Dyrøkke AS	Stiftsstadens Prosjektutvikling AS 25 %	25,00%	911967340	Richard Slåke: Styremedlem og kontaktperson. Lasse Høyem, styremedlem. Odd Bjørn Engesæth, styreleder
Dyrøkke Drøbak AS	Storgaten AS 50 %	25,00%	916174365	Richard Slåke, daglig leder, styremedlem. Geir Brynildsen, styreleder. Dante Jan Herman Plavnik, styremedlem
Dyrøkke Drøbak AS	Drøbak Invest AS 50 %	25,00%	916174365	Richard Slåke, daglig leder, styremedlem. Geir Brynildsen, styreleder. Dante Jan Herman Plavnik, styremedlem
Dyrøkkeveien 27 AS	Dyrøkke Drøbak AS 100 %	25,00%	917350477	Dante Jan Herman Plavnik, daglig leder, styreleder. Geir Brynildsen, styremedlem

Utdrag fra regnearket, som ble grunnlag for et stort organisasjonskart.

Vi brukte også tjenesten BizSelect, som blant annet kan brukes til å vise detaljerte lister over bedrifter innen en gitt bransje med geografisk begrensning. Denne brukte vi for å sjekke i hvilken grad Slåke-familiens bedrifter er dominerende som entreprenører og eiendomsutviklere i Frogn kommune. Dette er et veldig godt verktøy for å få oversikt over enkelte bransjer i et gitt geografisk område.

Enhetsregisteret i Brønnøysundregistrene

Fra Enhetsregisteret i Brønnøysundregistrene hentet vi ut årsrapporter for selskapene knyttet til Slåke-familien. Disse brukte vi for å få mer detaljert innsyn i økonomien til firmaene. I tillegg kan man ofte finne interessant informasjon i notene til årsrapporter. Herfra fikk vi også hentet ut vedtektene til hovedselskapet. Disse inneholdt noe som skulle vise seg å bli et viktig nyhetspoeng.

Eiendomsregisteret / Infotorg

Eiendomsregisteret ble brukt for å kartlegge alt kjøp og salg av eiendom som medlemmer av familien og firmaer de har eierskap i har foretatt. Vi satte opp en oversikt i et regneark som viste alt av kjøp og salg, samt utregninger av avkastning på eiendommer som ble videresolgt.

Det mest omfattende arbeidet, var å hente ut all informasjon som var tilgjengelig om eiendommer tilknyttet Slåke. I eiendomsregisteret på Infotorg kan man finne informasjon om eiendommer og eiendomshistorikk for person, selskaper og adresser.

Vi gjennomgikk alt systematisk, og søkte opp eiendomshistorikken til alle selskaper hvor Slåkes nærmeste familie har eierskap, samt at vi sjekket private eiendommer.

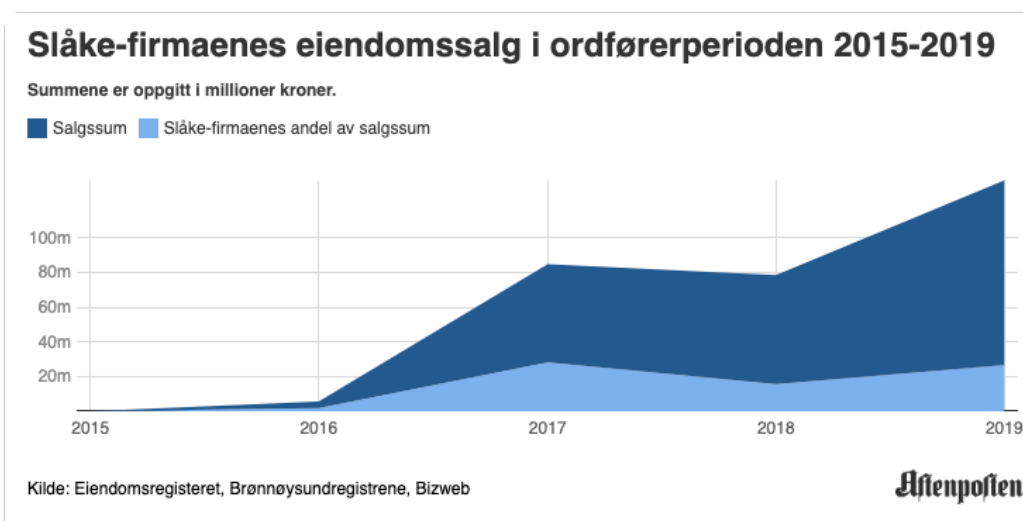
Alt ble ført inn i et regneark. Der registrerte vi adresse, eier (eller tidligere eier når eiendommen er videresolgt), matrikelnummer, kjøpesum, hvilken andel av kjøpesummen

som kom fra Slåke-familien (utregnet basert på eierskapsbrøk), eventuell salgssum, andel av salgsbeløp som tilfaller Slåke-familien, type eiendom, kjøpsdato og salgsdato.

Dette var et tidkrevende og stort arbeid. Oppslagene ble gjort ett for ett, og ført inn i regnearket manuelt.

Et utsnitt av regneark med oversikt over eiendomstransaksjoner, for å illustrere omfanget. Det er totalt 155 innførsler i regnearket.

Til slutt satt vi med en grundig oversikt over eiendomstransaksjonene som Slåke-familiens selskaper var involvert i. Og vi kunne filtrere ut eiendomssalgene som var gjort i perioden Odd Haktor Slåke hadde vært ordfører.

Undersøkelsene av eiendomssalg ble blant annet brukt i denne tabellen.

Bruk av drone i kartleggingen:

Kollega Hans O. Torgersen er en meget habil, godkjent droneoperatør. Han var en uvurderlig ressurs i arbeidet med å kartlegge og dokumentere flere av eiendomsprosjektene til Slåke-familien.

Både filmopptak og stillbilder bidro til å gi oss større innsikt i omfanget av prosjektene. Dessuten ga disse visuelle elementene, bokstavelig talt, presentasjonen et kraftig løft både på nett og papir.

Dronepilot Hans O. Torgersen tok dette bildet fra Haneborgenga til prosjektet.

Retriever / Atekst

Fra nyhetsarkivet Retriever / Atekst hentet vi ut det vi fant av nyhetsartikler som omhandlet Odd Haktor Slåke og familien. Primært om næringsvirksomheten og etter hvert om hans karriere i lokalpolitikken.

Den nedlastede filen fra Retriever inneholder 388 artikler der Odd Haktor Slåke er nevnt. (En del er dubletter - papir- og nettverson av samme artikkel). PDF-filen er på over 700 sider.

Vi ser at Odd Haktor Slåke - og etter hvert sønnene - først omtales som bokserere. Senere er det rørleggerbedriften som står i fokus.

Mot slutten av første tiår på 2000-tallet dukker artikler om boligbygging opp, og disse blir mer dominerende utover 2010-tallet. I 2015 stiller Odd Haktor Slåke som ordførerkandidat, og blir valgt. Nå blir det langt hyppigere omtale.

Det er artikler hvor ordføreren er omtalt samt artikler om eiendomsutvikling som dominerer fra 2015 og til nå.

Han er selvsagt mest omtalt i lokalpressen, hovedsakelig Akershus Amtstidende (Amta) og til dels i Østlandets Blad.

Etter at Odd Haktor Slåke er blitt ordfører, blir han gjerne omtalt i alle mulige saker. Han forteller hva han syns om lokalrevyen, han er med på “hvem koser seg på byen på fredag ettermiddag”-saker og det skrives artikkel om at han vier ektepar i parken.

Eksempel på dekning av ordføreren i Amta: Svømmeanlegget Bølgen åpnes, og Amta legger ut en video av ordføreren som stuper i bassenget med tittel: «Her stuper en dresskledd ordfører Haktor Slåke i bassenget». Stillbilde fra video av Einar Evensen.

Med ett unntak - et slags revolverintervju utført av vikar Jarle Aabø ved ettårsdagen som ordfører - er det stort sett joviale omtaler, uten noen særlig antydning til kritisk blick på mulig rolleblanding og inhabilitet.

Når Slåke stiller som ordfører og blir spurt om mulig rolleblanding, sier han at han skal trappe ned og sønnene skal overta firmaet, og så blir det med det.

I et leserinlegg etter at vi har publisert våre saker, skriver en “skuffet innflytter” at hun må til Aftenposten for å få oppklart hvorfor hun så ofte leser om firmaer som heter noe med “Slåke” når Amta skriver om lokale utviklingsprosjekter:

«Jeg ble meget skuffet - og irritert! - over å måtte finne ut fra Aftenposten at opp til flere ordførerkandidater, inkludert sittende ordfører har tette bånd til næringslivet, og at det navnet på det selskapet slett ikke er et sammentreff.»

<https://www.amta.no/debatt/valg-2019/frogn/skuffet-innflytter/o/5-3-630139>

Den eldste artikkelen vi fant i Atekst, var et NTB-referat fra bokse-NM i 1988:

«Kjell Amundsen beseiret Odd H. Slåke fra Drøbak på knock out i 2.runde i supertungvektsfinalen. Slåke eliminerte selv semifinalerivalen Roy Mortensen på k.o. etter bare tre sekunder lørdag.»

Kildearbeid:

En stor del av dette arbeidet er, som det går frem ovenfor, basert på systematisk, datajournalistisk jakt etter opplysninger fra ulike registre som så er satt sammen og analysert.

Både mens kartleggingsarbeidet ble gjennomført og etter at analysen var klar, tok vi kontakt med en rekke kilder i politikk og næringsliv i Frogn kommune, og etter hvert med eksperter på kommunal saksbehandling og habilitet.

Vi snakket med representanter for de fleste politiske partiene i kommunen. Vi snakket også med en rekke beboere i Drøbak. Mange fortalte oss at det ble snakket mye om Slåkes dobbeltroller og at det var en kinkig sak, men få turte å si noe offentlig. De synes det var vanskelig å føre en prinsipiell diskusjon om hans næringsinteresser i kommunen han styrte.

Basert på konkrete tips om eiendommer som var mulige oppkjøpsmål for familien Slåkes selskaper, ringte vi også rundt til en rekke personer for å spørre om det var gjort avtale om salg eller om representanter for familien hadde kommet med et forslag om salg.

Etiske problemstillinger:

Det er ikke ulovlig for en ordfører eller andre lokalpolitikere å ha næringsinteresser. Problemstillingen i vår dekning av Odd Haktor Slåke var derfor mer av etisk og prinsipiell karakter: Når kan en politikers næringsinteresser bli så store at hans rolle som politiker og maktthaver oppleves som problematisk?

I artikkelen uttalte Jan Fridthjof Bernt, jusprofessor og en av Norges fremste eksperter på forvaltningsrett og kommunalrett:

– Når det er snakk om store økonomiske interesser, vil en slik rollekombinasjon kunne være klart uheldig. Kommunestyret tar avgjørelser som kan få stor betydning både for lokalmiljøet og for privatpersoner. Da kan det lett bli reist spørsmål om alt har gått helt riktig for seg, eller om ordføreren har en så sterk tilknytning til folkevalgte og saksbehandlere at vi ikke kan se bort fra at det har fått betydning for de vedtakene som treffes i saker som angår ham,

Vi vurderte hele tiden hvilket etterlatt inntrykk dekningen ville få og var nøye med å ikke gå lenger enn det vi hadde belegg for. Ordfører Slåke og hans sønn, som ledet eiendomsutviklingen for familien, kom rikelig til orde for å ta til motmæle mot kritikken.

Vi håper denne metoderapporten kan bidra til at lokale presseaktører rundt i landet kan sette søkelyset på lignende forhold.

Hva fant vi?

- Kartleggingen viser at selskapene sammen med ulike partnere har omsatt eiendomsprosjekter i Frogn kommune for rundt 230 millioner kroner i disse fire årene. Slåke-familiens andel av dette var 72,5 millioner kroner.
- Bare i nabolaget Haneborgenga har familieselskapene vært med på å selge boliger for nærmere 170 millioner kroner de to siste årene.
- Funnene var basert på at vi systematiserte alle eiendomskjøp og -salg i familiens regi fra 1980-tallet og frem til i dag. Totalt dreide seg seg om over 150 eiendommer som hadde vært i familiens eie.
- Odd Haktor Slåke og familien var involvert i over 30 ulike selskaper.
- Slåke hadde erklært seg inhabil i saksbehandlingen av 20 byggesaker i ordførerperioden, frem til vår publisering:

Video med Slåkes inhabilitetserklæringer

- På nettsiden til Frogn kommune fantes det også videoer med web-TV-sendinger fra alle kommunestyremøtene.
- Derfra lastet vi ned videomateriale som vi redigerte ned til denne lille filmen, som ble lagt inn i vår hovedsak 2. september 2019:

(Stillbilde fra video hentet fra Drøbak kommunes nettsider.)

https://apvodps-vh.akamaihd.net/2019/08/5d69240ef61d92e043db9baa/1920_1080_3036.mp4?download=true

- I den første artikkelen vi publiserte uttalte den lokale nestlederen for Høyre i Frogn at Slåke **aldri** deltok på interne Høyre-gruppemøter forut for behandling av byggesaker som han var inhabil i:
– *Kan du garantere at ordføreren aldri har deltatt på gruppemøter i Høyre eller andre møter der saker han har egeninteresse i forberedes?*

- Det kan jeg garantere.
- Odd Haktor Slåke sa også dette selv til Aftenposten:
 - Jeg er inhabil på grunn av slektskap. Det kommer jeg ikke unna. Jeg melder meg inhabil i alle saker der mine sønners næringsinteresser er involvert. Både i gruppemøter, utvalgsmøter og kommunestyret.
- Imidlertid viste innlegg på lokale Facebookgrupper at ordføreren **hadde** vært med på gruppemøte i Høyre - dagen **før** vi intervjuet nestlederen i Frogn Høyre.

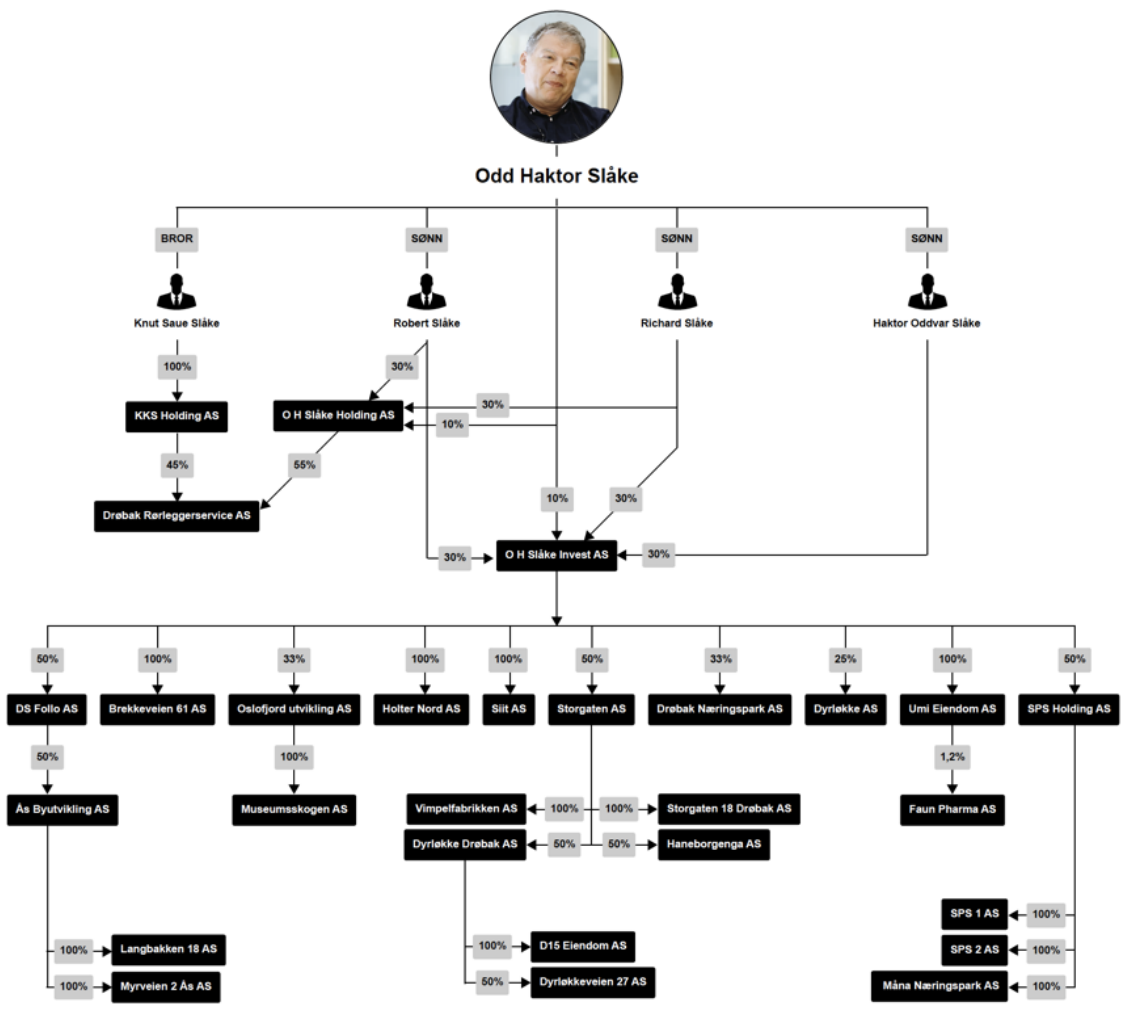
- Både ordføreren og nestlederen forklarte til Aftenposten at ordføreren «hele tiden satt i bakgrunnen og jobbet på PC-en sin.»
- Christoffer Conrad Eriksen, professor ved Institutt for offentlig rett ved Universitetet i Oslo, mente ordføreren tilstedeværelse på gruppemøtet var problematisk:
 - Selv om en ordfører ikke deltar aktivt i et gruppemøte, er det lite tillitvekkende at vedkommende likevel er til stede når det diskuteres saker som han har private økonomiske interesser i. Det er svært uheldig at en ordfører er til stede i et møte i en sak han selv er inhabil til å avgjøre eller tilrettelegge grunnlaget for i kommunens organer, uttalte han til Aftenposten.

Satt med bukten og begge endene

- Ved å hente ut vedtektene for morselskapet O. H. Slåke Invest AS fant vi ut at Odd Haktor Slåke hadde mye større makt i selskapet, enn det han offentlig ga uttrykk for.
- Vi visste at han eide 10 prosent av aksjene i selskapet. Men vedtektene viste at han som eier av alle A-aksjene satt med all makt:
- Odd Haktor Slåke eide på dette tidspunktet alle A-aksjene. Bare disse gir stemmerett på generalforsamling og rett til utbytte. Han kunne med andre ord bestemme hvorvidt de andre skal få utbytte, og han kunne avgjøre hvem som skal sitte i styret. Slåke kunne til og med kaste hele styret hvis han ikke var fornøyd med det.
- Dette står i kontrast til det han uttalte til lokalavisen da han stilte til valg i 2015. Han sa følgende til Akershus Amtstidende:
 - Jeg har ikke lenger aksjer i firmaene.

- 23. oktober 2015 skrev avisen at ordføreren opplyste at han hadde trukket seg ut av styrene og delvis solgt seg ut av selskapene.
- Til Aftenposten sa 66-åringen at han ikke så noe problem med dobbeltrollen som ordfører og deleier i selskaper som driver eiendomsutvikling og næringsvirksomhet. Han viste til at det var sønnene som driver selskapene nå.

Organisasjonskartet:

Dette organisasjonskartet er basert på vår kartlegging av selskaper som Slåke og den nærmeste familien har eierskap i. Det illustrerer omfattende næringsinteresser i lokalsamfunnet.

Etterspill

Før valget var Odd Haktor Slåke utpekt som en av de største favorittene til å bli gjenvalgt som ordfører av et norskeid, utenlandskregistrert spillselskap. Hvis du satset 100 kroner på at han fikk fortsette som ordfører, ville du få 114 kroner tilbake hvis han vant.

Setter du en hundrings på Haktor som ordfører, kan du tjene 14 kroner: - Jeg spiller aldri og det er valgresultatet som teller, sier han selv

(Faksimile fra amta.no)

Slåke vant valget solid, til tross for at enkelte støttespillere anklaget Aftenposten for å ha levert en gedigen «drittpakke» i innspurten til valget. Andre i Frogn uttrykte glede over at noen journalister endelig hadde interessert seg for å grave i de lokale maktforhold.

Fire dager etter at velgerne hadde gått til urnene, satte syv andre partier seg ned og avgjorde at de ikke ønsket Slåke som ordfører.

Sp, Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Venstre, Miljøpartiet De Grønne, Sosialistisk Venstreparti og Rødt gikk sammen og dannede et flertall, som valgte Hans Kristian Raanas (Sp) som ordfører.

Bonus: Praktisk metodebeskrivelse:

Slik bruker du Eiendomsregisteret

I sann SKUP-ånd gjennomgår vi her hvordan man bruker Eiendomsregisteret på Infotorg, slik at kolleger som ikke har brukt dette kan prøve seg. Vi vet at mange norske journalister ikke kjenner verktøyet. Dette er en praktisk veiledning som viser hvordan man kan komme i gang. Vi håper kolleger over hele landet lar seg inspirere.

[Infotorg](#) er en tjeneste som leveres av IT-selskapet Evry. Der finnes flere registre tilgjengelig: Blant annet Eiendomsregisteret, Det sentrale folkeregisteret og InfotorgKjøretøy.

Søk på person (med historikk) i folkeregisteret er gratis. De fleste vanlige søk i Eiendomsregisteret var gratis til og med 2019. Det ser imidlertid i skrivende stund ut til at mange enkeltsøk har blitt gebyrbelagt etter nyttår. For eksempel har det nyttige søket *Eierhistorikk med kjøper og selger gått* fra 0 kr til 70 kr per søk. (*Dette oppdaget vi nå mens vi skriver rapporten. Vi vil sjekke dette med Infotorg.*) Men mye nyttig kan man fortsatt søke i til en rimelig penge.

Du må opprette en personlig bruker for å ta tjenesten i bruk. Vi anbefaler at du først sjekker om redaksjonen din har et kundeforhold i tjenesten. Hvis bedriften har et kundeforhold, kan du kontakte kundeservice hos Infotorg for å få opprettet en konto. Kontoen er gratis, man betaler for oppslag.

Hva kan man søke etter?

De viktigste kategoriene man kan søke på er:

- Matrikkel
- Personnavn
- Fødselsnr./Org.nr.
- Adresse
- Foretaksnavn

Matrikkel er eiendommens gårds- og bruksnummer, slik det står i eiendomsregisteret, og for eksempel på Statens kartverks tjeneste [seeiendom.no](#).

Personnavn er eiers navn - som det står i folkeregisteret.

Fødselsnr. er en persons fulle fødselsnummer med 11 siffer (fødselsdato og personnummer).

Org.nr. er en bedrifts organisasjonsnummer, som oppgitt i [Enhetsregisteret i Brønnøysundregistrene](#).

Adresse: Søk etter eiendommer på en gitt adresse, og få opplysninger om eierskap.

Foretaksnavn: Søk etter et foretak, og sjekk hvilke eiendommer det besitter.

Hvilke opplysninger kan vi hente ut?

Når man har søkt opp en eiendom kan man hente ut følgende data (vi lister et utvalg, med pris per oppslag i skrivende stund bak):

- Hjemmel kr 3,50
- Heftelser kr 85
- Festeavtaler kr 4,50
- Adresser kr 0,45
- Eiendom kr 6,80
- Bygning kr 6,80
- Hjemmel historikk kr 1,80
- Heftelser historikk kr 42

Heldigvis er to av de viktigste søkene her fortsatt rimelige. Det vi ofte vil vite, er hvem som eier en eiendom nå, hva de har betalt for den og når de kjøpte den fra hvem. Dessuten er det ofte interessant å sjekke tidligere eiendomsoverdragelser for eiendommen.

Alt dette finner vi ved å søke opp **Hjemmel** og **Hjemmel historikk**. **Hjemmel** viser hvem som eier eiendommen nå, hva de har betalt for den og på hvilken dato de kjøpte den. **Hjemmel historikk** viser det samme for alle tidligere salg av eiendommen som er digitalt registrerte.

Søket **Adresser** er også ofte nødvendig - det viser hvilken adresse eiendommen ligger på. (Her kan gratisalternativet seeiendom.no også brukes.)

Søket **Eiendom** viser eiendommens tomteareal, om eiendommen er tinglyst m.m. Tilsvarende gratissøk på seeiendom.no dekker det meste av dette.

Søket **Bygning** kan være av interesse, hvis detaljer om bygningen(e) er viktig. Her vises ofte ganske grundige detaljer om hva slags bygning(er) som er på eiendommen, areal, etasjer m.m. Seeiendom.no gir noe av dette, men langt mindre detaljert.

Heftelser og **Heftelser historikk** er av interesse hvis vi vil se hvilke heftelser nåværende og/eller tidligere eiere av eiendommen har / har hatt på eiendommen. Er eiendommen pantsatt på et lån godt "over pipa", er det her det kommer frem.

Praktisk eksempel:

Vil du søke på en person, må du først finne vedkommendes fødselsnummer (11 siffer). Det finner i **Det sentrale folkeregister**, som også er i Infotorg. Her er søk på personinfo fortsatt gratis.

Du trenger **for- og etternavn** OG (**fødselsdato** ELLER **adresse**).

For- og etternavn må være slik det står i folkeregisteret. Adresse må også være en adresse som er registrert i registeret. Man kan også søke i historiske data, så tidligere navn og adresser kan også brukes til søk.

Får du treff, finner du fødselsnummeret til vedkommende (og kan også se på adressehistorikk (uten datoer), sivilstand, fødested, om vedkommende har innvandret fra et annet land m.m.)

Skal du søke etter en bedrifts eiendommer, går du til [Brønnøysundregistrene](#) og søker etter foretakets navn. Du finner nå organisasjonsnummeret. Dette bruker du til å søke i Eiendomsregisteret på Infotorg:

Eiendomsregisteret
Kilde og behandlingsansvarlig: EVRY Norge AS

Navnesøk x

Du har søkt på: Navn.: oh slåke invest Typenavn.: S

Antall: 1

Off. nr	Navn	Adresse	Postnr
975780392	SLÅKE O H INVEST AS	Holterveien 4D	1448

Velg produkt ?

- Oversikt Fast eiendom
- Oversikt Borettsandeler
- Oversikt Leieavtaler
- Eierhistorikk
- Eierhistorikk med kjøper og selger

Sammensatte rapporter

- Fast eiendom og Boret
- Multisøk Person
- Pengeheftelser og eiendeler
- Inkassorapport

Info

Nytt søk Bestill

Du får nå opp en liste over eiendommer registrert på firmaet, og velger hvilke data du vil hente ut. Her velger vi Hjemmel og Hjemmel historikk.

Eiendomsregisteret
Kilde og behandlingsansvarlig: EVRY Norge AS

Navnesøk Oversikt Fast eiendom x

Du har søkt på: Id: 975780392, type: S

Antall: 5

Matrikkel	Kommune	Andel	Matrikkelenhetsnivå	Matrikkelenhetstype
☒ KNR: 3022 GNR: 16 BNR: 48	FROGN	1/1	HJEMMELSHAVER	BEST. GRUNNEIENDOM
☐ KNR: 3022 GNR: 68 BNR: 7 FNR: 0 SNR: 1	FROGN	1/1	HJEMMELSHAVER	BESTÅENDE EIERLEILIGHET
☐ KNR: 3022 GNR: 68 BNR: 7 FNR: 0 SNR: 3	FROGN	1/1	HJEMMELSHAVER	BESTÅENDE EIERLEILIGHET
☐ KNR: 3022 GNR: 71 BNR: 91	FROGN	1/1	HJEMMELSHAVER	BEST. GRUNNEIENDOM
☐ KNR: 3022 GNR: 71 BNR: 218	FROGN	1/1	HJEMMELSHAVER	BEST. GRUNNEIENDOM

Velg produkt ?

Online Attestbestilling

- Hjemmel
- Heftelser
- Pengeheftelser
- Servitutter
- Festeavtaler
- Leieavtaler m heft.
- Adresser
- Eiendom
- Bygning
- Eiendommens rettigheter
- Grunndata
- Hjemmel historikk
- Heftelser historikk
- Pengeheftelser historikk
- Servitutter historikk
- Festeavtaler historikk
- Leieavt. m heft. historikk

Sammensatte rapporter

- Grunnbok fast eiendom
- Grunnbok fast eiendom utvidet
- Hjemmel og pengeheftelser
- Pengeheftelser og eiendeler
- Boligverdirapport

Nytt søk Bestill

Dataene legger seg i to faner.

Navnesøk Oversikt Fast eiendom **Hjemmel** x Hjemmel historikk

Du har søkt på: Knr.: 3022 Gnr.: 16 Bnr.: 48 Fnr.: Snr.:

Hurtigsøk

Registreringsenhet:
 Statens Kartverk Oppdatert per:11.01.2020 kl. 21.22

Matrikkelenheten er utskilt fra:
 1964/1703-1/5
 17.04.1964
 - Bestill pantebokkopi
 - Søk på dokument

REGISTRERING AV GRUNN

KNR: 3022 GNR: 16 BNR: 2

Rettighetshavere til eiendomsrett:
 1995/9611-1/5
 08.12.1995
 - Bestill pantebokkopi
 - Søk på dokument

HJEMMEL TIL EIENDOMSRETT

VEDERLAG: NOK 7 200 000
 Omsetningstype: Fritt salg
 Navn: **SLÅKE O H INVEST AS**
 ORG.NR: 975780392
 Eiers adresse: [Klikk for å hente adresse](#)

Navnesøk Oversikt Fast eiendom Hjemmel **Hjemmel historikk** x

Du har søkt på: Knr.: 3022 Gnr.: 16 Bnr.: 48 Fnr.: Snr.:

Hurtigsøk

Registreringsenhet:
 Statens Kartverk Oppdatert per:11.01.2020 kl. 21.22
 Historikk fra:01.01.1990

Rettighetshavere til eiendomsrett:
 1987/13583-1/5
 18.12.1987
 - Bestill pantebokkopi
 - Søk på dokument

HJEMMEL TIL EIENDOMSRETT

VEDERLAG: NOK 0
 Omsetningstype: Uoppgitt
 KJØPER

For å lagre dataene du har hentet ut, trykker du på det lille PDF-ikonet over fanene og velger «PDF for alle resultater»

Eiendomsregisteret
 Kilde og behandlingsansvarlig: EVRY Norge AS

Navnesøk Oversikt Fast eiendom Hjemmel Hje Skriv ut v ?

Du har søkt på: Knr.: 3022 Gnr.: 16 Bnr.: 48 Fnr.: Snr.:

Hurtigsøk

Registreringsenhet:

Note: A red arrow points to the PDF icon, and a red circle highlights the 'PDF for alle resultater' option in the dropdown menu.

Nå lagres en PDF-fil med data fra alle fanene du har åpen i Nedlastinger på datamaskinen din. Du kan selvsagt søke opp andre kategorier først, for eksempel **Adresser** og **Bygninger**. Samle gjerne alle filer med eiendomsdata i en mappe, gjerne i en søkbar skyløsning.

Nå velger du neste eiendom på fanen Oversikt fast eiendom, og gjentar prosessen.

For oversikt, bør dataene du finner føres inn i et regneark, for eksempel slik:

Eier	Eiendom / matrikkel	Kjøpt for	Solgt for	Type eiend.	Kjøpsdato	Solgt dato
O. H. Slåke Invest AS	KNR: 0215 GNR: 16 BNR: 48	7 200 000 kr		Fritt salg/bolig	8.12.1995	
O. H. Slåke Invest AS	KNR: 0215 GNR: 68 BNR: 7 FNR: 0, SNR: 3	3 300 000 kr		Næring	10.02.2003	
O. H. Slåke Invest AS	KNR: 0215 GNR: 68 BNR: 7 FNR: 0, SNR: 1	3 300 000 kr		Næring	10.02.2003	
O. H. Slåke Invest AS	KNR: 0215 GNR: 71 BNR: 91	3 700 000 kr		Fritt salg/bolig	02.05.2013	
O. H. Slåke Invest AS	KNR: 0215 GNR: 71 BNR: 218	6 435 000 kr		Fritt salg/bolig	27.12.2018	

Sakene:

31. august 2019:

Odd Haktor Slåke (H) er ikke bare en populær ordfører. Familien hans er blant de største eiendomsutviklerne i Drøbak:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/XgpA6n/hvor-lett-er-det-aa-vaere-ordfoerer-naar-familien-din-er-store-eiendomsutviklere>

5. september 2019:

Garanterte at inhabil ordfører aldri deltok på gruppemøter. Nå beklager Frogn Høyre «en pinlig glipp».

<https://www.aftenposten.no/norge/i/wPbqWn/garanterte-at-inhabil-ordfoerer-aldri-delt-ok-paa-gruppemoeter-naa-beklager-frogn-hoeyre-en-pinlig-glipp>

6. september 2019:

Venstres ordførerkandidat er arkitekt for ordførerens familie i Drøbaks vernesone:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/wPbqmM/venstres-ordfoererkandidat-er-arkitekt-f-or-ordfoererens-familie-i-droebaks-vernese>

14. september 2019:

Omstridt Frogn-ordfører (H) kastes ut av «syverbanden»:

<https://www.aftenposten.no/norge/i/awLIXE/omstridt-frogn-ordfoerer-h-kastes-av-syv-erbanden>

Vedlegg: Artiklene som ble publisert i papirutgaven som PDF-fil.

Oslo 13. januar 2020